

Pats svarīgākais uzdevums, kuru mums Dievs var uzticēt,
ir – iespēja būt vecākiem.

/ G. L. Lenderts /

SKAISTKALNES VIDUSSKOLAS

VĒSTIS VECĀKIEM

Nr. 34

2014. gada 14. novembrī.

/A. Sakse/

*Kur zemi lai krāšņāku rastu,
kam skaistākās dziesmas lai dzied,
kā zemi pie dzintara krasta,
kā zemi, kur ābeles zied.
Tā zeme ir dzimtene mana,
te izaugt un dzīvot man ļauts,
Ik puķe tās vārdu man zvana,
šo zemi par Latviju sauc.*

**Sirsnīgi sveicieni
Latvijas dzimšanas
dienā!**

***Es esmu LATVIJA. Tu esi LATVIJA. Mēs esam LATVIJA.
Kādi esam mēs, tāda ir mūsu LATVIJA.***

Es un Latvija (10. klases skolēnu pārdomas svētku priekšvakarā)

Mana Dzimtene - maza daļiņa šīs milzīgās zemeslodes. Pārcietusi kaujas un uzsūkusi kritušo asinis, bet joprojām vēl elpo, joprojām vēl brīva. Šodienas ekonomiskie apstākļi radījuši plaisu sabiedrībā. Latvieši izceļo uz dzīvi citur, atgriežas tikai spēcīgākie, noturīgākie, patriotiskākie.

Ir jābūt pietiekami stipram, lai prastu rast ceļu atpakaļ uz mājām. Izbraukuši nav pāris desmiti, bet jau tūkstoši. Tas ir salīdzinoši liels skaits ar tiem, kuri atgriežas.

Zeme nav vainīga. Ne tā nodokļus daļa, ne likumus lemj. Mūs māc skumjas, skatoties uz skolu tukšajiem soliņiem, kuru skaits ar katru gadu palielinās. Ir tiešām skumji, ka nespējam rast risinājumu šādā situācijā.

Šis laiks salīdzinājumā ar laiku, kad tika dibināta un nosargāta mūsu valsts, ir radījis prastu sabiedrību, kas neprot ne saliedēties kopīgam mērķim, ne rast mieru.

Taču ir arī labais - tas ir lepnums par savas tautas vēsturi. Mēs lepojamies ar saviem varoņiem, panākumiem cīņās pret lielām armijām. Mums jādzīvo tā, lai citas tautas jūt mūsu lepnumu.

/Inta Skadorva/

Kāds vienaudzis man reiz teica: „Es nepalikšu Latvijā, mani nekas te nesaista, te viss ir slikti.”

Es tā neuzskatu, jo mani ar Latviju saista saules raksti, latvju sensenās dziesmas - Dainas, tumši starojošie mežu gali un senču saknes, kas sniedzas dziļāk par jebko šajā pasaulē. Citi nepiekrīt manam viedoklim, viņi saka: „Latvijā ir grūti dzīvot.”, bet kā teikusi Ārija Elksne: „Grūti- tas nozīmē dzīvot,” un, kur gan vēl labāk ir dzīvot, kā līdzās saviem tuvajiem, mīļajiem, dārgajiem.

Es pieglaužu savu vaigu pie raupja linu audekla un dzirdu mātes balsi, un jūtu tēva stiprās rokas; te redzu jūras viļņus viļņojam, te jūtu līdzenumu kluso dvašu.

Te es jūtos latvietis.

/Sandijs Siliņš/

Es neesmu pati lielākā patriote, zinu, ka reizēm rīkojos nepareizi, un apzinos, ka daudz kas šeit ir greizs un nepareizs, bet šīs ir manas dzimtās mājas. Es šeit esmu augusi un dzīvoju, mani senči ir krituši kaujās savas valsts dēļ. Tāpēc es uzskatu, ka tas ir mans pienākums - aizstāvēt savu valsti vārdos un arī darbos.

/Santa Škenderska/

Manuprāt, mēs dzīvojam skaisti. Sakot vārdu „skaisti”, es domāju par Latvijas mežiem, dzidrajām un plašajām upēm, par mūsu tradīcijām, dziesmām un galvenokārt par mūsu brīnišķīgo valodu, kurai dziļas saknes Latvijas zemē.

/Līga Līdaka/

Topošā valdība apņēmusies ieviest obligāto vidējo izglītību

Turpmākajos gados tiks īstenoti pasākumi pārejai uz obligātu vidējo - vispārējo vai profesionālo - izglītību, liecina valdības deklarācija.

Valdība vidējās izglītības apguvi vēlas koncentrēt skolās ar attīstītu pedagoģisko un materiāltehnisko bāzi. Savukārt pirmo sešu klašu skolēniem tiks nodrošināta iespēja mācīties pēc iespējas tuvāk mājām, saglabājot Latvijas lauku skolas kā nozīmīgus vietējo kopienu centrus, vēsta ziņu aģentūra *LETA*.

Ar laiku skolēniem tiks ieviestas veselīgas bezmaksas brīvpusdienas, sola topošais Ministru kabinets. Īpaša uzmanība tiks veltīta eksaktajiem mācību priekšmetiem, kā arī izstrādāts plāns jauniešu mudināšanai mācīties inženierzinātnes, dabaszinātnes un informācijas un komunikācijas tehnoloģijas.

Jaunā valdība spriedīs arī par iespējām piešķirt papildu finansējumu sporta nozarei, tostarp kāpinot arī sporta treneru algas. Tiks turpināts darbs pie sporta veidu reģionālo centru (sporta internātu) sistēmas izveides. Plānots ieviest arī jaunu augstākās izglītības finansēšanas modeli, kura pamatā būtu studiju un pētniecības kvalitātes novērtējums. Paredzēts arī stiprināt reģionālās augstskolas, kā arī izveidot Nacionālās augstākās izglītības akreditācijas aģentūru.

Par vienu no uzdevumiem izvirzīta arī iekļaujošās izglītības principa īstenošana, to nodrošinot gan bērnodārzos, gan skolās, tādējādi mēģinot integrēt jauniešus ar īpašām vajadzībām un jauniešus ar augstu sociālo risku (e klase).

**Saglabāsiet tikai tas, ko mēs mīlam,
bet mīlam tikai to, ko saprotam,
bet saprotam tikai to, ko iemācāmies (B.Dioum)**

Starptautiskais Zaļā karoga sertifikāts mūsu skolai ir 5. gadu.

Tāpat kā mācību gads sākas no jauna, arī Ekoskolu programmas gada tēma ir jāiepazīst cita, tiesības paturēt Zaļo karogu jāiegūst no jauna. Iegūtais darba novērtējums ir ne tikai skolēnu, skolotāju, visu skolas darbinieku, bet arī skolēnu vecāku, Skaistkalnes iedzīvotāju veikuma sasniegums. Šogad Latvijā Zaļais karogs plīvo pie 98 mācību iestādēm, arī pie 2 augstskolām.

Iepriekšējos gados mūsu darba tēmas ir bijušas-atkritumi, enerģija, ūdens, veselīgs dzīves veids, klimata pārmaiņas, mežs. Šogad tā ir – skolas vide un apkārtnē. Pirmo priekšstatu par skolas dzīvi katrs viesis iegūst nonākot skolas teritorijā, pārkāpjot sliekšnim, atverot skolas durvis.

Kāda tā ir skolēnu uztverē? Jau septembrī, pirms sporta dienas pasākuma, 5.-11. klases skolēni novērtēja katru puķu dobi, ieskatījās uzmanīgi, kas un kā tajās aug, kādu vizuālo kopskatu veido. Katrai klasei ir savs uzdevums, tuvāk iepazīties ar skolas apkārtnes noteiktu vietu. Jāizpēta sīkāk tajā ierīkotās dobes, iestādītie košumkrūmi, koki, jāiepazīstas ar to augšanas īpatnībām. Svarīgi ir saprast, ka tas viss ir ieguldītās materiālās vērtības, kas jāsaudzē. Cilvēks var pārveidot, izdomāt vēl labākus variantus, tāpēc katra klase iesniegs ierosinājumus apkārtnes uzlabošanai, pavasarī piedalīsies to realizēšanā. Skolēniem jāiepazīstas ar savas izpētes teritorijas vēsturi, kas un kā, kāpēc tur bija agrāk. Te lielu atbalstu var sniegt vecāki, bijušie absolventi. Interessants uzdevums – uzzināt, ko skolēni darīja starpbrīžos, pēc stundām siltajā laikā skolas pagalmā, sporta laukumā, ko stādīja, ko kopa. Vecāki, vecvecāki esiet atsaucīgi! Tā ir iespēja parunāt ar jauno paaudzi, bet viņiem ieklausīties stāstījumā. Turpinās skolas parka vēstures izpēte. Tiek izzināti ozolu, bērzu stādīšanas gadi, skolēnu veikums. Koki augs vēl ilgi. Vairākas paaudzes varēs ar tiem satikties, tāpat kā skolas 155.gadu jubilejā šogad.

12. klase nosūtīja Zaļās jostas organizētā konkursa „Tīrai Latvijai. Tīriem ūdeņiem” atskaites darbu-prezentāciju. Viņi vairākas dienas pavasarī strādāja Mēmeles krasta kļavu sējeņu izzāģēšanā, no tiem gatavos soliņus atpūtas vietām. 2 soliņus izgatavoja iepretim skolas kāpnītēm. Talkā nāca (tagad) 7. un 9.kl. zēni, skolotājs G. Puziņš. Klase dosies aizstāvēt savu darbu uz Rīgu. Lai veicas!

Sākumskolas apkārtnē pavasarī sagaidīs pārmaiņas, jo, pēc ģeometrālās apkures sistēmas ierīkošanas, atbrīvojās kurināmā izkraušanas laukums, kur varēs sportot un atpūsties mazie bērni.

Turpinās makulatūras, izlietoto bateriju, dzīvsudrabu saturošo spuldžu nodošana pārstrādei. Dabas zaļais „Paldies” visiem, kuri šīs nederīgās preces neizmet kopējā konteinerā. Vēl lielāka uzslava, ka nesadedzina. Tas viss pasargā mūsu plaušu, sirds un asinsvadu veselību gan maziem, gan lieliem. Ir radusies iespēja uz skolas saimniecības ēku atvest nederīgās elektropreces, jo pie mums atbrauks un tās bez maksas aizvedīs uz pārstrādi.

Cilvēks savā mūžā veic tūkstošiem darbu, tā atstājot labu un ļaunu darbu pēdas. Ne visiem mums tās ir vienādas. Kādas ir Jūsu, Jūsu bērnu un mazbērnu? Varbūt var atrast brīdi pārdomām, novērtēt rīcību, pieņemt pareizos lēmumus? Lai mums izdodas saudzēt dzīves vidi, jo tas ir ieguldījums arī mūsu veselības saglabāšanā.

Pulciņa „Zaļās pēdas vadītāja Austrā Auguste.

Āra nodarbība ‘‘Skaties, ieraugi, izmēri!’’ pētījumā ‘‘Matemātikas pielietojums skolas pagalmā’’

Tāpat kā katru gadu, tā arī šogad augusta beigās Skaistkalnes vidusskolas Tehnoloģiju un zinātņu pamatu metodiskās komisijas skolotāji sapulcējās uz sēdi, lai sastādītu darba plānu jaunajam mācību gadam.

Skolotāji jaunas idejas savam turpmākajam darbam guva 2014.gada 22.augustā LU metodiski praktiskajā dabaszinātņu un matemātikas skolotāju konferencē ‘‘Dabaszinātnes un matemātika skolā – efektīvi un radoši’’. Tās Lielajā aulā interaktīvā izstādē vienkopus varēja aplūkot dažādu organizāciju idejas, risinājumus un praktiskus piemērus radošam un efektīvam mācību darbam eksakto mācību priekšmetu skolotājiem. Daudz interesanta uzzinājām skolotāju pieredzes semināros. Matemātikas skolotāji labprāt piedalījās M.Balodes seminārā ‘‘Skolēna patstāvīgs pētījums par matemātikas lietojumu motivē mācīties matemātiku’’.

Apkopojot arī citos pasākumos, semināros dzirdēto, metodiskās komisijas skolotāji ierosināja dažādas ārpusstundu pasākumus, kas skolēnos varētu izraisīt lielāku interesi par mācāmo vielu, uz mācību priekšmetu vairāk paskatīties no praktiskās puses. Daudz priekšlikumu sniedza bioloģijas skolotāja, pulciņa ‘‘Zaļās pēdas’’ vadītāja Austrā Auguste. Viņa stāstīja par to, cik svarīgs ir katra skolotāja veikums EKOSKOLU programmā Zaļā karoga iegūšanai tēmā ‘‘Vide un apkārtnē’’.

Tāpēc mums, matemātikas skolotājiem, šogad atkal radās ideja ārpusstundu pasākumu ‘‘Skaties, ieraugi, izmēri!’’ novadīt skolas pagalmā. Tajā skolēni apgūtu ne tikai zinātnes, bet mācītos ar cieņu izturēties pret apkārtējo vidi.

Āra nodarbībai nepieciešams vairāk laika konkrētu zināšanu, iemaņu un prasmju apguvei, nekā tas ir stundā klases telpā, tāpēc mēs jau kādu laiku iepriekš pārdomājām klasēm piedāvātos uzdevumus. Pirms pasākuma pašas daudz laika veltījām mērījumiem ārā. Daži uzdevumi bija jāmaina, jo, praktiski tos izpildot, laika patēriņš izrādījās lielāks nekā sākumā likās.

Lai gan miglainais, drūmais oktobra rīts āra nodarbībai nebija tas patīkamākais, skolēni tomēr nolēma pirmajā stundā izpildīt paredzētos uzdevumus. Katra klase izgāja 6 uzdevumus. Skolēni mērija ar līdzpaņemtajām mērlentām volejbola un basketbola laukumus, saskaitīja kokus skolas parkā, izmērija un saskaitīja kāpnes uz upi, izmērija skolas apkārtmēru, augošo koku apkārtmēru, noteica to augstumu ar klinometra palīdzību, salīdzināja iegūtos rezultātus ar valstī noteikto standartu, lai koks kļūtu par aizsargājumu, noskaidroja šautuves tūlpumu. Uzdevumi 5.-9., 10.-12. klasēm bija vienādi. Tie atšķīrās tikai ar aprēķināmo lielumu daudzumu.

Pasākuma rezultātus apkopojām tabulā, ko novietojām pie ziņojuma dēļa. Tajā varēja redzēt, kurus mērījumus skolēni izpildīja precīzāk, kuri uzdevumi sagādāja vairāk grūtību, kura klase visu veica visprecīzāk. Tabulā ievietojām arī skolotāju mērījumus. Vietas klasēm netika dalītas, bet izteicām pateicību par piedalīšanos ar skaistiem diplomiem.

Šādās ārā nodarbībās var ieinteresēt skolēnus apgūt dabaszinātnes, matemātiku, lai nākotnē varētu studēt inženierzinātnes.

Blakus rūpēm par to, lai skolēni vēlētos apgūt dabaszinātnes, mācītos tās ar prieku, ārpusstundu nodarbībās liela uzmanība tiek likta uz komandas veidošanu, uzsverot, ka tā ir viena no galvenajām panākuma atslēgām, jo iemāca komunikāciju, sadarbību un problēmu risināšanu. Mūsdienās jebkuram labam speciālistam ir jābūt ne tikai profesionālim, bet jāprot labi komunicēt. Vērojot skolēnu darbošanos, tam visam ļoti jāpiekrīt. Tās klases, kurās valdīja komandas gars un sadarbība, uzdevumus izpildīja laicīgi, pareizi. Ar nožēlu jāatzīst, ka vidusskolēni bija daudz kūtrāki par pamatskolas bērniem: nesagatavojās nodarbībai (nebija pietiekoši daudz līdzīgu mērlentu, zīmuļu), bija neapmierināti ar laika apstākļiem, darbu nepabeidza līdz galam. Šādās reizēs rodas arī jautājums: kāpēc ar laiku tas tā notiek, kas vainīgs, kāpēc no visu zināt gribošā, aktīva piecklasnieka skolēns pārvēršas par pasīvu vidusskolēnu (protams, tas nenotiek ar visiem)?

Matemātikas stundās vēlreiz pārrunājām ar skolēniem, kurš no veicamajiem uzdevumiem bija visinteresantākais, visgrūtāk veicamais, ko jaunu uzzināja par skolas apkārtni, vai viegli klasē apgūstamo teoriju pielietot praktiska rakstura uzdevumos.

Mēģināsim arī turpmāk, mācot kādu tematu matemātikā, neaizmirst par āra nodarbībām, jo tajās iegūtās zināšanas ir daudz noturīgākas, labāk izprastas, skolēns ir saskatījis saikni ar reālo dzīvi un norisēm tajā!

Skaistkalnes vidusskolas Tehnoloģiju un zinātņu pamatu MK vadītāja Ludmila Lācīte.

TIKŠANĀS AR DZEJU

Kad aizvadīta vasara un dabā jūtams rudens dzestrums, kad skolēniem atkal jāsēžas skolas solā, pie mums nāk septembris ar Zinību dienu un Dzejas dienām.

Dzejas vārdiem jābūt kā putniem, kas spārno cilvēka sirdi un sasilda dvēseli. „Dzeja pievelk!” Ar šādu devīzi Latvijā noritēja Dzejas dienas 2014. Šogad tās notika jau 50. reizi un ieskandināja Raiņa un Aspazijas atceres pasākumus, jo 2015. gads būs abu diženo dzejnieku 150. jubilejas gads. Dzejas dienas ir notikums, kas katru rudeni padara īpašāku, romantiskāku. Lai arī mūsu skolā šoruden šie svētki noritēja klusāk, jo visi ļoti nopietni gatavojāmies skolas salidojumam, dzeja netika aizmirsta.

Literatūras stundās skolēni runāja par dzeju un Raini, lasīja savus mīļākos dzejoļus. Radoši darbojoties, skolēni izmēģināja savus spēkus dzejas radīšanā, pielietojot dažādus netradicionālus paņēmienus. Piemēram, 8. klases skolēni rakstīja dzejoli pēc īpašiem noteikumiem, kas prasīja arī latviešu valodas zināšanu pielietojumu. 12. klases skolēni radīja dzeju dadaisma (modernisma virziens) stilā. Rezultāti skolēnus gan pārsteidza, gan iepriecināja.

Skaistkalnes vidusskolas skolēnu izglītojošās un radošās aktivitātes turpinājās 15. oktobrī, kad mūsu skolas skolēni piedalījās Mazzalves pamatskolas rīkotajā pasākumā „Cimos pie Šekspīra”. Uz tikšanos ar Šekspīru teiksmainajā un noslēpumainajā skolā, kas kādreiz bijusi muiža, ieradās Vecumnieku novada skolu komandas, kuru dalībnieki bija skolēni no 8. – 12. klasei. Skolēni bija sagatavojuši dažādus priekšnesumus, kas bija ļoti jauki un šekspīriski. Mūsu skolas komanda dramatiskā pulciņa vadītājas L. Banes vadībā bija iestudējusi fragmentu no Šekspīra komēdijas „Liela brēka, maza vilna”. Lomās veiksmīgi bija iejutušies mūsu skolas skolēni Roberts Štrobinders (8. kl.), Olafs Bērziņš un Oto Jānis Jansons (9. kl.), Sandijs Siliņš (10. kl.), Elīna Vecmane (11. kl.), Kitija Mikalaucka (12. kl.). Visi klātesošie ar lielu interesi ieklausījās Šekspīra darbu latviskojumos un vēroja skolēnu tēlojumu.

Vakara gaitā priecājāmies par seno deju grupas „Gamma” uzstāšanos, kā arī varējām mācīties renesanses dejas Bauskas pils darbinieku vadībā. Sajūsma visos izraisīja skolas darbinieku interesantais stāstījums par muižas vēsturi, kā arī tikšanās ar vietējo raganu, kas visu cienāja ar tēju un īpašo „raganas zupu”.

No pasākuma atgriezāmies gandarīti par interesanti pavadīto pēcpusdienu viesmīlīgajā un senatnīgajā Mazzalves pamatskolā.

Paldies skolotājiem un skolēniem par ieguldīto darbu, gatavojoties šim pasākumam!

Skaistkalnes vidusskolas Mākslu metodiskās komisijas vadītāja Regīna Zeltiņa.

Mammas Dabas klase

Katru gadu Latvijā skolām ir iespēja pieteikties uz „Mammas Dabas meistarklasi”. Arī Skaistkalnes vidusskolas 3.klase ir šo klašu skaitā. Ko tas nozīmē?

Visu gadu klasei ir uzdoti uzdevumi, kuri jāpilda noteiktos termiņos. Jau septembrī skolēniem bija jā sacer pasaka par „Melniem vīriem ar melniem maisiem” sadarbībā ar visiem pazīstamo dabas aizstāvi Cūkmenu, Latvijas Valsts Mežiem un Mammas Dabas Meistarklasi. Veiksmīgi ar šo uzdevumu tika galā 3.klases meitenes. Kates Kaļķes, Diānas Romanovskas, Jūlijas Supes un Tīnas Esteres Šileikas darbus Cūkmens jau ir saņēmis. Oktobrī bija jāzīmē uzlīmes 2015 gada „Meža dienām”. Šīs uzlīmes Latvijas Valsts meži saņēmuši izvērtēšanai. Novembrī stundai bija jānotiek mežā. Mēs izvēlējamies mērīt koku apkārtmēru un augstumu. Secinājām, ka uz Kurmenes pusi mežā pagaidām nav neviena dižkoka. Decembrī jāmācās spēlēt spēli „Mežotājs”

Ļoti ātri šis pusgads būs pagājis, bet arī 2.pusgadā uzdevumi būs katru mēnesi un darbs turpināsies.

3.klases audzinātāja Ē. Ormane.

Putras diena

Starptautisko Putras dienu, kura ir pasludināta 10. oktobrī, Latvijā aktīvi atbalsta Rīgas Dzirnavnīeks.

Lai aktualizētu graudaugu nozīmi cilvēka uzturā oktobra mēnesis Latvijā ir pasludināts par putras mēnesi. Skolām bija iespēja piedalīties šajā akcijā, ko atbalsta Herkules, kurš šogad svin 60 gadu jubileju. Mūsu skolas 5.klase iesaistījās šajā aktivitātē.

Lai iepazītu un pārbaudītu zināšanas par veselīgu uzturu Elīza Markovska, Lelde Folkmane, Annija Pauloviča un Sanija Bagdone devās uz centra „Lido” Uztura skolu.

Pēc tam klases kopā sanāksnā nolēmām, ka putru vārīs klases meitenes, bet pārējie pa to laiku zīmēs plakātus par putras veselīgumu un sacerēs dziesmu. Pavāres šoreiz bija Samantas. Samanta Fakss un Samanta Ābelīte bija burvīgas pavāres.

Putra bija garšīga un stundas nobeigumā katrs skolēns saņēma dāvanā dažādas putras no Herkulesa un grāmatiņu par uzturu. Mūsu fotogrāfijas tika ievietotas draugiem./lv sadaļā Putras diena.

Ē. Ormane, mājturības un tehnoloģiju skolotāja.

Izdevumu sagatavoja: Gunta Romanovska, Skaistkalnes vidusskola, Skolas iela – 5, Skaistkalne, Vecumnieku novads, LV-3924 Tālrūnis, fakss 639333101, e – pasts skaistkalne.skola@vecumnieki.lv, mājas lapa www.skaistkalnevs.edu.lv